

Yol Haritasına Dâhil Üç Ayet Daha

Nureddin Yıldız'ın Musab bin Umeyr Davetçi Okulu için yaptığı "Musab Olmak" (16.) dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şerifle hareket etmek -hiçbir şeyi yoksa dahi- bereket açısından bir farktır. Bunun için diyoruz ki davetçi, davetle meşgul mümin ne yaptığını bilen bir insan olduğuna göre mümkün olduğu kadar ayet ve hadisi metniyle beraber ezberlemelidir.

Ayet ve hadislerin tercümeleleri, ilim olması bakımından bir şeyi değiştirmiyor; ilim ilimdir, ancak bir ayetin kendisi hiçbir zaman meali değildir. Müminlerin kalbinde Arapça'nın, Kur'an kelimelerinin, hadis-i şeriflerdeki belagatin büyük etkisi vardır. Bunu meal-Türkçe yapamaz.

Çünkü Kur'an'ın Arapçasındaki ahenk, ilahî bir bereket ve feyizdir. Davetle meşgul hoca efendi mümkün olduğu kadar Arapça metni bilmelidir.

Bilhassa Osmanlı'dan sonraki ve Doğu kültürüyle ya da Karadeniz civarında yetişen hoca efendilerin, sohbetlerini izlediğinizde ayet-hadis metinlerini okumayı çok iyi uyguladıklarını görürsünüz. Bu hoca efendiler İslam'a büyük hizmet eden kimselerdir ve bu özelliklerini de titizlikle korumuşlardır, vaaz etmek onların gördüğü şekliyle budur. Ama bunda bir miktar abartı da yapıyor.

Bir şeyin Arapça nakledilmesi çok da önemli değildir; insanlara ilim vermek istiyoruz, nihayetinde bu insanlar anlasın da nasıl anlarsa anlansınlar. Arapça'sıyla aktardığımız zaman ayetin bereketinden istifade etme gayreti güdüyoruz. Arapça'yla ilgili inceliklere girmek, sarf-nahiv kurallarını anlatmakla geçirilen konuşmaları insanlar nasıl anlasın; üç isim sayıldığında ikisini unutuyorlar zaten. Vakit israfı. Bunu yapmanın uygun olmaması şöyle dursun, caiz olmadığı dahi söylenebilir. Kolu kopmak üzere bir insan acile kaldırıldığında doktor o hastayı gördüğü hâlde tıraşının güzel olduğunu söylemez.

Kalpleri tabii ki Allah bilir, biz zahire göre konuşuyoruz ancak bu bir âlimlik taslamaktır da. Çünkü ayetin ve yaygınca bilinmesi gereken hadislerin Arapça okunmasında fayda var. Zikredilecek bir beytin orijinalini okumanın faydası yok. Arapça bildiğini ispat etmenin başka yolları bulunmalı. Çünkü böyle yapmak ya Arapça bildiğini göstermek ya vakit doldurmaktır. İnsanların bizi dinlediği dakikalar kıyamet günü hesabı verilecek şeylerdendir. Keyif için ya da mesleğimiz olduğundan yapmıyoruz bu işi. Zihin dağılmasına yol açabilecek şeyleri yapmak hatta uzun ayetleri okumak da doğru değildir.

İnsanların anlamayacağını bildiği hâlde Arapça-Farsça terkipler kurmak, kelimeler seçmek veya Türkçe'yi istila etmiş modern tabirler kullanmak bir seviye kaybıdır. Böylesi her kelime, ihlas dışında bir maksadın varlığı anlamına gelir. Gereksiz yere nakiller hatip için eksi puandır, bunlara dikkat edilmelidir. Konuşulmalı ama Türkçe konuşulmalıdır. Artvin'e gidildiğinde Gürcü dilinden, Diyarbakır'a gidildiğinde Zazaca'dan yararlanılabilir, onlar dahi konuşulabilir. Ama senin yörende senin dilini kullanacaksın.

Üç ayeti davetçinin kendisinde beyin yapısı ve arka plan olarak kullanmak üzere öğrenmeliyiz. Hitabet esnasında kullanılabilir ayetlerdir bunlar ancak hatibin hangi dürtüyle hareket ettiğinin de bilinmesi gerekir.

Okuyacağımız ayet, davetçinin hem çalışma metodu hem de moraliyle ilgilidir. Yılmayan davetçinin zihnine yerleşmelidir bu ayetler ve kalıcı olmaları için de üzerlerine makale yazmayı denemenizi ya da on dakika konuşmayı tavsiye edebilirim. Birbirinizi bu minvalde test de edebilirsiniz. Ayetlerin içimizde kök salmasına yardımcı olur bu. Sonuç olarak da hayatımızda pratik anlamda var olurlar.

Nisa suresinin on birinci ayeti, Allah Teâlâ'nın mirasla ilgili hükümlerini açıklayan ayetlerdendir. Uzunca bir ayet, biz ilgili bölümü alacağız: **أَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا** "Babalarınız ve çocuklarınız, bilemezsiniz hangisi size faydası bakımından daha yakındır."

Bu konunun aslında mirasla alakası yok ancak Allah Teâlâ miras ayetinin orta yerinde zikrediyor. Çünkü insan ölünce oğluna-kardeşine-kızına şu kadar kalıyor gibi hükümlerde insanlar düşünürler ki, oğluma kalsa daha iyi olurdu hem annesine de bakardı. Veya bir başkasına kalsa şu sebepten daha iyi olurdu... Allah ise babaya-anneye-kıza bir miktar verdiğini ve hangisinin daha hayırlı olacağını bilemeyeceğimizi buyuruyor.

Bir baba, kıvrık saçlı oğlu işten her gelişinde onun elini öpüyor diye o çocuğunun hayrını göreceğini düşünür; ona selam vermeden yatağa giren oğlunun da herhâlde mezarının üzerinde ot dahi yaşatmayacağını zanneder. Ayet buna, “kanunu Allah koyar” diyerek itiraz ediyor.

Kalplerin sahibi Allah’tır ve sahibi Allah olan bir kalbe Müslüman hâkim olamaz. Saçının şekline, cinsiyetine, malına, akrabalığına bakamaz Müslüman; kul mu? Kul. Öyleyse sen zaten kulları Allah’a davetle mükellefsin.

Bunu bir aile içindeki miras dağılımı hakkında söylüyor Allah Teâlâ. Biz bu hükmü alıyoruz ve ümmet-i Muhammed içerisindeki hangi çocuğun bu ümmetin geleceğinde hayırlı olacağını bilemeyeceği olarak uyarıyoruz. ‘Köylü kızı’ diye ötelenmiş biri belki de ümmetimizin Asiye’siydi. Baştan savılmış ve ilgi alanından uzak tutulmuş insan bu ümmetin bağrında büyüyecek koca bir çınardı belki de. Bizim vazifemiz seçip seçip salata yapmak değil, bahçede ne varsa hepsini sulamaktır.

İrkçi, renkçi olamayız. Olursak bu ümmetimizin geleceğiyle oynamaktır. Kadınlar mı erkekler mi, gençler mi ihtiyarlar mı daha hayırlıdır bilemeyiz.

Kasas suresinin ellinci ayeti: “فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ” Sana olumlu bir cevap vermezlerse bil ki zevklerine uydukları için sana cevap vermiyorlar.”

Cevap vermemelerinin sebebi keyiflerine ve menfaatlerine uymalarıdır. Bu ayet Allah Teâlâ’nın peygamberlerine karşılaştıkları sorunları nasıl yorumlayacaklarını öğretmektedir. Ama bu arada da önümüze bir şifre açıyor: Peygamber, Allah’a davetçilerin imamıdır ve bu yola çıkanların karşısına gelecek sorunların başında da ‘insanların keyfini bozmamak’ gelir. Davetçi de karşısındaki engelin Siyonizm, İngiliz istihbaratı veya Çin zulmü olmadığını; insanların keyiflerine tapındıklarını bilmelidir.

Bu adeta Allah Teâlâ’nın bize açtığı, bakmamız için gösterdiği bir sır kapısıdır.

Araf suresinin 128. ayetinde ve Kur’an-ı Kerim’in başka birkaç yerinde de geçen وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ “Akıbet muttakilerindir” ayeti. Akıbet, sonuçtur ve muttaki de Allah’tan korkarak yaşayana denir.

Ancak Allah’tan korkmak, gece rüyada cehennem görmek değildir. Korkarak yaşamak ve korkunun gereği olarak haram işlememektir muttakilik. Yoksa ölümden herkes korkar ama korktuğu hâlde bildiğini de yapar insanlar. Bu çocukça bir ‘korku’dur, böyle bir korkunun faydası yoktur. Korkan ve korktuğu için de nefesine esir olmadan yaşayan demektir muttaki.

Bu ayet bize bir son için çalıştığımızı ve alacağımız şeyi hemen şimdi alamayacağımızı söylüyor. Bu dünyadaki filmin bir de sonu var ve bu son, muttakilerin olacaktır. Muttaki olmadıkça da son kazanılamaz. Muttaki olmak, yalnızca korkuyor olmaktan ayrılan ve daha geniş bir anlam içerir.

Davetçinin çalışma planının uzun vadede yirmi dört saatlik olmayacağını, ahiret planlarına göre hareket edeceği de bu ayetle ortaya çıkıyor.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِيْنَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.